

Ministerieel besluit houdende de wijziging van het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw en van het ministerieel besluit van 9 september 2016 betreffende externe warmtelevering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE,

Gelet op het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 11.1.1, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 14 maart 2014 en 17 februari 2017, artikel 11.1.3, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, artikel 11.1.5, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 17 februari 2017, artikel 11.1.13, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011 en 17 februari 2017;

Gelet op het Energiebesluit van 19 november 2010, artikel 9.1.29, artikel 9.1.29/1, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2015, artikel 9.1.30, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 29 november 2013, 4 april 2014, 18 december 2015 en 13 januari 2017, artikel 9.1.31, artikel 12.3.11, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2015, punten 7.8.4, 7.8.6, 9.2.2.1, 9.3.2.1, 10.2.3.2, 10.2.3.3 en 11.2.3.1.2 van bijlage V en punten 5.5.3.1, 5.6.2.1, 5.6.2.2, 5.6.3.2 en B.1 van bijlage VI;

Gelet op het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 10 juli 2007, 29 oktober 2007, 8 december 2008, 26 november 2009, 7 juli 2010, 1 december 2010, 12 december 2011, 30 november 2012, 18 december 2013, 18 mei 2014, 16 december 2014, 21 april 2015, 28 oktober 2015, 4 december 2015, 15 december 2015, 9 september 2016 en 30 januari 2017;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 september 2016 betreffende externe warmtelevering, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 30 januari 2017 en 21 maart 2017;

Gelet op het advies van het Vlaams Energieagentschap, gegeven op 29 augustus 2017;

Gelet op advies nr. xx.xxx/xx van de Raad van State, gegeven op xxx, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

BESLUIT:

Hoofdstuk I. Wijzigingen aan het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw

Artikel 1. In bijlage 8 van het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw, ingevoegd bij het ministerieel besluit van 30

november 2012 en vervangen bij ministerieel besluit van 30 januari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt I.1 worden de woorden "Deze bijlage betreft de bepaling van de reductiefactoren $r_{\text{water,bath } i,\text{net}}$ (§7.3 en §9.3.2.2 van EPW) en $r_{\text{water,bath } i,\text{gross}}$ (§9.3.1 van EPW) die het effect inrekenen van warmteterugwinning uit de doucheafloop." vervangen door de woorden "Deze bijlage betreft de bepaling van de reductiefactoren $r_{\text{water,bath } i,\text{net}}$ (§7.3 en §9.3.2.2 van EPW en §5.10 van EPN) en $r_{\text{water,bath } i,\text{gross}}$ (§9.3.1 van EPW en §6.5 van EPN) die het effect inrekenen van warmteterugwinning uit de doucheafloop.";

2° In punt I.1 wordt de zin "Voor een bad zijn de reductiefactoren dus steeds gelijk aan 1. Indien een douche en een bad gecombineerd worden (badkuip doet tevens dienst als douchebak), dan wordt de combinatie in het kader van de EPW-berekeningen bij conventie louter als bad beschouwd." vervangen door "Voor een bad zijn de reductiefactoren dus steeds gelijk aan 1. Indien een douche en een bad gecombineerd worden (badkuip doet tevens dienst als douchebak), dan wordt de combinatie in het kader van de EPW- en EPN-berekeningen bij conventie louter als bad beschouwd.";

3° In punt I.4 worden de woorden "NEN 7120 :2010" vervangen door de woorden "NEN 7120+C2 :2012".

Art. 2. In bijlage 9 van hetzelfde ministerieel besluit, ingevoegd bij het ministerieel besluit van 29 november 2013 en vervangen bij het ministerieel besluit van 30 januari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In punt 2.1 wordt de formule

$$r_{\text{precool, zone } z, m} = 1 - e_{\text{precool, m}} \frac{\theta_{\text{precool, ref, max, m}} - \theta_{e, V, \text{cool, m}}}{\theta_{i, \text{cool, fctf}} - \theta_{e, V, \text{cool, m}}}$$

vervangen door volgende formule

$$r_{\text{precool, zone } z, m} = 1 - e_{\text{precool, m}} \frac{\theta_{\text{precool, ref, max, m}} - \theta_{e, V, \text{cool, m}}}{\theta_{i, \text{cool, zone } z, m} - \theta_{e, V, \text{cool, m}}}$$

2° In punt 2.1 worden de woorden " $\theta_{i, \text{cool, fctf}}$ de rekenwaarde van de binnentemperatuur voor de berekening van de ruimtekoeling voor functioneel deel f, bepaald volgens 5.2.3 van bijlage VI bij het Energiebesluit, in °C." vervangen door de woorden " $\theta_{i, \text{cool, zone } z, m}$ de maandelijkse rekenwaarde van de binnentemperatuur van ventilatiezone z, gedefinieerd als het minimum van de maandelijkse rekenwaarden van de binnentemperatuur voor koelberekeningen $\theta_{i, \text{cool, fctf } f, m}$ van alle functionele delen waaruit ventilatiezone z bestaat (ervan uitgaande dat er actieve koeling is), bepaald volgens Eq.284 van bijlage VI bij het Energiebesluit, in °C."

Art. 3. In bijlage XI van hetzelfde ministerieel besluit, ingevoegd bij het ministerieel besluit van 18 mei 2014 en vervangen bij het ministerieel besluit van 4 december 2015, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5.1 wordt de zinsnede "zie figuren in 5.9" vervangen door de zinsnede "zie figuren in 5.10";

2° in punt 6.1.2 wordt de zin "De dauwpuntstemperatuur aan de inlaat van de afvoerlucht (positie 11) is groter dan de drogeboltemperatuur aan de inlaat van de toevoerlucht (positie 21)." vervangen door de zin "De dauwpuntstemperatuur aan de inlaat van de afvoerlucht (positie 11) is lager dan de drogeboltemperatuur aan de inlaat van de toevoerlucht (positie 21).";

3° in punt 6.1.2 wordt de zin "Er wordt expliciet in het meetrapport vermeld dat het om een werkingspunt gaat met enkel droge warmteoverdracht." vervangen door de zin "Er wordt expliciet in het meetrapport vermeld dat het om een werkingspunt gaat met enkel overdracht van voelbare warmte."

Hoofdstuk II. Wijzigingen aan het ministerieel besluit van 9 september 2016 betreffende externe warmtelevering

Art. 4. In bijlage 1 van het ministerieel besluit van 9 september 2016 betreffende externe warmtelevering en houdende de wijziging van diverse ministeriële besluiten in het kader van de energieprestatieregelgeving, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 30 januari 2017, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{heat,final,sec } i,m,\text{pref},j}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor ruimteverwarming per energiesector i van warmtevragers j , voor woongebouwen bepaald volgens 10.2 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor kantoor- en schoolgebouwen bepaald volgens 7.2.1 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor ruimteverwarming per energiesector i van warmtevragers j , voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.2 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.2.1 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

2° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{heat,final,sec } i,m,\text{npref},j}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor ruimteverwarming per energiesector i van warmtevragers j , voor woongebouwen bepaald volgens 10.2 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor kantoor- en schoolgebouwen bepaald volgens 7.2.1 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor ruimteverwarming per energiesector i van warmtevragers j , voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.2 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.2.1 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

3° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{water,bath } k,\text{final},m,\text{pref},j}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van douche of bad k van warmtevragers j , bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van douche of bad k van warmtevragers j , voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.6 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

4° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{water,bath } k,\text{final},m,\text{npref},j}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van douche of bad k van warmtevragers j , bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van douche of bad k van warmtevragers j , voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.6 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

5° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{water,sink } l,\text{final},m,\text{pref},j}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van aanrecht l van warmtevragers j , bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19

november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van aanrecht l van warmtevragers j, voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.6 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

6° In punt 3.2.2 bij de declaratie van $Q_{\text{water, sink l, final, m, n, pref, j}}$ wordt de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van aanrecht l van warmtevragers j, bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010;" vervangen door de zin "Het maandelijks eindenergieverbruik van het niet-preferent opwekkingstoestel voor warm tapwater van aanrecht l van warmtevragers j, voor EPW-eenheden bepaald volgens 10.3 van bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010 en voor EPN-eenheden bepaald volgens 7.6 van bijlage VI bij het Energiebesluit van 19 november 2010;"

7° In punt 3.3.2 in de legende van de eerste formule wordt de term " $\eta_{\text{gen, heat, l, k}}$ " vervangen door de term " $\eta_{\text{gen, heat, i, k}}$ ".

8° In punt 3.3.2 bij de declaratie van f_{pumps} worden de woorden "10.2.3.3 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010" vervangen door de woorden "10.2.3.3.3 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010".

9° In punt 3.3.2 bij de declaratie van COP_{test} worden de woorden "10.2.3.3 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010" vervangen door de woorden "10.2.3.3.3 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010".

10° in punt 3.3.2 boven de subtitel "Bovenliggend systeem van externe warmtelevering" wordt volgende lid toegevoegd:

"Diepe geothermie

Voor de toepassing van diepe geothermie wordt de waarde bij ontstentenis voor het opwekkingsrendement $\eta_{\text{gen, heat, i, k}}$ gelijk gesteld aan 7,00."

11° In punt 3.3.2 onder subtitel "Andere opwekkers" worden de woorden "10.2.3.2 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010" vervangen door de woorden "10.2.3.2.3 van Bijlage V van het Energiebesluit van 19 november 2010".

12° In punt 3.3.4 in de opsomming onder de tabel wordt de term " $\eta_{\text{c, netw n, m}}$ " vervangen door de term " $\theta_{\text{c, netw n, m}}$ ".

13° In punt 3.3.5 in de legende van de eerste formule wordt de term " η_i " vervangen door de term " η_i ".

14° In punt 3.3.6 in de legende van de eerste formule wordt de term " $\eta_{\text{gen, k}}$ " vervangen door de term " $\beta_{\text{gen, k}}$ ".

15° In punt 3.3.8 in de legende van de laatste formule wordt de term " $\eta_{\text{cogen, el}}$ " vervangen door de term " $\epsilon_{\text{cogen, el}}$ ".

16° in punt 4 wordt Tabel 5 vervangen door volgende tabel:

"Tabel 5: Het hernieuwbaar aandeel van warmteopwekker k van het systeem van externe warmtelevering

Type opwekker k	$f_{\text{RE, k}}$
De opwekker k is een warmtepomp die een seizoensprestatiefactor heeft, zoals berekend in 3.3.2, die groter is dan 4.	1

De opwekker k is een warmteopwekkingsinstallatie op biomassa of een kwalitatieve WKK op biomassa (met uitzondering van afvalverbrandingsinstallaties die vallen onder 6.1.10 van het Energiebesluit) , die voldoet aan de volgende voorwaarde: - de organisch-biologische brandstof voldoet aan de vereisten bedoeld in artikel 7.4.2, § 1, laatste lid met betrekking tot de herkomst van vaste biomassa van het Energiebesluit; - de vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, vermeld in artikel 6.1.16 § 1/1 van het Energiebesluit.	Het aandeel van de brandstof van de ketel of WKK uit organisch-biologische stof, zoals hieronder gedefinieerd, bepaald bij ontwerp voor nieuwe installaties, of voor een bestaande installatie tijdens de laatste drie kalenderjaren mits de brandstofmix van de installatie gedurende deze periode representatief is voor de brandstofmix.
De opwekker k is een bovenliggend systeem van externe warmtelevering	Het hernieuwbaar aandeel van het bovenliggend systeem van externe warmtelevering.
De opwekker k is een installatie voor de verbranding van restafval die valt onder 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010.	De hoeveelheid elektriciteitsproductie uit het organisch-biologische deel van restafval, volgens 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010.
De opwekker k is een installatie die restwarmte produceert (met uitzondering van afvalverbrandingsinstallaties die vallen onder 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010)	0
De opwekker k is een systeem van diepe geothermie	1
Andere opwekkers k	0

17° In punt 4 wordt Tabel 5 vervangen door volgende tabel:

"Tabel 5: Het hernieuwbaar aandeel van warmteopwekker k van het systeem van externe warmtelevering

Type opwekker k	$f_{RE,k}$
De opwekker k is een warmtepomp	$1 - \frac{1}{SPF}$ met SPF zoals berekend in 3.3.2
De opwekker k is een warmteopwekkingsinstallatie op biomassa of een kwalitatieve WKK op biomassa (met uitzondering van afvalverbrandingsinstallaties die vallen onder 6.1.10 van het Energiebesluit) , die voldoet aan de volgende voorwaarde: - de organisch-biologische brandstof voldoet aan de vereisten bedoeld in artikel 7.4.2, § 1, laatste lid met betrekking tot de herkomst van vaste biomassa van het Energiebesluit; - de vloeibare biomassa voldoet aan de duurzaamheidscriteria, vermeld in artikel 6.1.16 § 1/1 van het Energiebesluit.	Het aandeel van de brandstof van de ketel of WKK uit organisch-biologische stof, zoals hieronder gedefinieerd, bepaald bij ontwerp voor nieuwe installaties, of voor een bestaande installatie tijdens de laatste drie kalenderjaren mits de brandstofmix van de installatie gedurende deze periode representatief is voor de brandstofmix.
De opwekker k is een bovenliggend systeem van externe warmtelevering	Het hernieuwbaar aandeel van het bovenliggend systeem van externe warmtelevering.
De opwekker k is een installatie voor de	De hoeveelheid elektriciteitsproductie uit

verbranding van restafval die valt onder 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010.	het organisch-biologische deel van restafval, volgens 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010.
De opwekker k is een installatie die restwarmte produceert (met uitzondering van afvalverbrandingsinstallaties die vallen onder 6.1.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010)	0
De opwekker k is een systeem van diepe geothermie	1
Andere opwekkers k	0

Hoofdstuk III. Slotbepalingen

Art. 5. De artikelen 1 en 2 zijn voor het eerst van toepassing op dossiers waarvan de EPB-aangifte wordt ingediend vanaf 1 januari 2018.

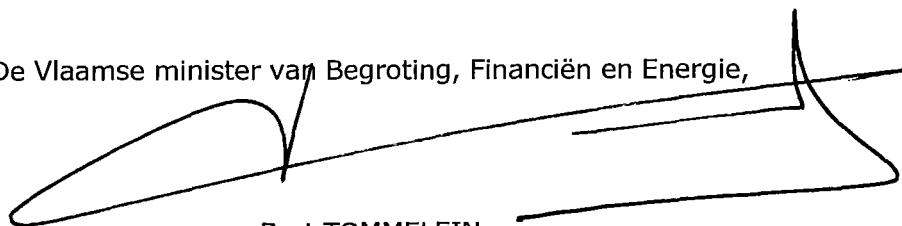
Artikel 3 en artikel 4, 8°, 9°, 11° en 17° zijn voor het eerst van toepassing op dossiers waarvan de melding of de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2018.

Artikel 4, 1°, 2°, 3°, 4°, 5° en 6° is voor het eerst van toepassing op dossiers waarvan de EPB-aangifte wordt ingediend vanaf bekendmaking van dit ministerieel besluit in het Belgisch Staatsblad en waarvan de melding of de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2017.

Artikel 4, 7°, 10°, 12°, 13°, 14°, 15° en 16° is voor het eerst van toepassing op dossiers waarvan de EPB-aangifte wordt ingediend vanaf bekendmaking van dit ministerieel besluit in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN